

Bijlage 1

Toelichting op de Subsidieregeling monumentenzorg gemeente Nieuwkoop 2020.

Algemeen

De Subsidieregeling monumentenzorg gemeente Nieuwkoop 2020 is ten opzichte van de hiervoor geldende regeling (Subsidieverordening Monumentenzorg 2010) niet vastgelegd in een verordening, maar in een subsidieregeling die, zoals de andere subsidieregelingen van de gemeente Nieuwkoop, een nadere uitwerking is van de Algemene Subsidieverordening gemeente Nieuwkoop 2017 (ASV).

De Algemene wet bestuursrecht is de wettelijke basis voor het verstrekken van subsidies door gemeentelijke overheden. Deze wet vraagt de gemeenten om dit in een subsidieverordening nader te kaderen voor de eigen gemeente. De raad heeft daartoe de Algemene Subsidieverordening gemeente Nieuwkoop 2017 (ASV) vastgesteld. De ASV is de basis voor de subsidieregelingen (uitvoeringsregelingen) van de gemeente Nieuwkoop.

De ASV geeft de kaders voor aanvraag, verstrekking en vaststelling van subsidies. De ASV is vastgesteld door de gemeenteraad, omdat de het stellen van kaders de rol is van de gemeenteraad. Het nader uitwerken van criteria voor de uitvoering van het subsidiebeleid op een deel terrein, zoals monumenten, is de taak van het dagelijks bestuur. Om die reden zijn de criteria voor het geven van een subsidie voor onderhoud en restauratie van een gemeentelijk monument vastgelegd in een subsidieregeling.

Inhoudelijke wijzigingen

Ten opzichte van de Subsidieverordening Monumentenzorg 2010 zijn er inhoudelijk de volgende wijzigingen.

Inspectierapport Monumentenwacht

De aanvrager van een restauratiesubsidie wordt verplicht een inspectierapport door de stichting Monumentenwacht Zuid-Holland op te laten maken bij het aanvragen van restauratiewerkzaamheden. Dit inspectierapport biedt een goed handvat voor de aanpak van de werkzaamheden (technisch advies, materiaal gebruik e.d.). Dit bevordert het meer vakkundig uitvoeren van een restauratie en uiteindelijk het behoud van het monument. Maar niet alleen voor de monumenteigenaar, ook voor de beoordeling van de subsidieaanvraag door de Erfgoedcommissie van de gemeente Nieuwkoop biedt dit rapport een handvat. Tot slot biedt dit rapport ook een meerjarenperspectief: op welke termijn moet onderhoud worden verricht en de beste wijze daarvoor. De kosten van dit rapport worden vergoed door de gemeente Nieuwkoop.

Restauratiesubsidie

Net als in de oude verordening Monumentenzorg 2010 biedt de regeling de mogelijkheid om een restauratiesubsidie aan te vragen. Deze restauratiesubsidie bedraagt maximaal € 20.000 over een periode van 25 jaar. Hierbij moet gerekend worden vanaf de eerste verlening die ooit voor dit monument is gedaan, dus ook die verleningen die onder eerdere regelingen dan wel verordeningen zijn gedaan. Nieuw is dat nu de mogelijkheid wordt geboden om dit bedrag aan restauratiesubsidie in drie keer aan te vragen, zodat de monumenteigenaar in de gelegenheid is om de restauratiekosten te spreiden over een langere termijn.

Meerjarenplan

Als de aanvrager een restauratie over meerdere jaren wil gaan uitvoeren en gebruik wil maken van de mogelijkheid om 2 of 3 keer in de 25 jaar een restauratiesubsidie aan te vragen, wordt er ook een meerjarenplan gevraagd. In dit meerjarenplan moet duidelijk worden hoe de restauratie wordt aangepakt, binnen welke termijn de werkzaamheden worden uitgevoerd en wat de geraamde kosten zijn. Het inspectierapport van Monumentenwacht is voor dit meerjarenplan ook een leidraad.

Start werkzaamheden

De aanvrager kan tijdens het proces van subsidie aanvragen de werkzaamheden al starten. Maar niet eerder dan dat de Erfgoedcommissie een positief advies heeft uitgebracht over de subsidie.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

7. subsidiabele kosten

Het verstrekken van subsidie is maatwerk. Ieder pand is anders en ook wat nodig is aan restauratie en onderhoud. Het verschil tussen onderhoud en restauratie is soms moeilijk aan te geven. Om die reden is er een handleiding opgesteld (bijlage 2 van de Subsidieregeling). Deze handleiding sluit nauw aan bij de leidraad subsidiabele instandhoudingskosten van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).

Deze handleiding is slechts een leidraad. Voor zover deze handleiding niet toereikend is, volgt het college het advies van de Erfgoedcommissie.

Bij subsidiabele kosten wordt uitgegaan van bedragen inclusief BTW. Behalve als de aanvrager op grond van eigen commerciële activiteiten in de gelegenheid is om BTW terug te vragen bij de belastingdienst.

8. subsidieplafond

Voor de uitvoering van deze regeling heeft het college een subsidieplafond ingesteld, zoals bedoeld in artikel 4, lid 1 van de ASV en artikel 4:25 van de Algemene wet bestuursrecht. Een subsidieplafond biedt de gemeente de mogelijkheid de uitgaven te beheersen.

Artikel 2. Toepassing ASV

De subsidieregeling is een uitvoeringsregeling, die een nadere uitwerking is van de ASV. Wat niet is uitgewerkt in deze regeling, is terug te vinden in de ASV. Zoals bijvoorbeeld de hardheidsclausule (artikel 17 van de ASV). Waar de ASV niet in voorziet, geldt onverkort de Algemene wet bestuursrecht (AWB).

Artikel 3. Grondslag en werkingssfeer

Het eerste lid bevat de grondslag voor de bevoegdheid van het college om subsidie te verlenen aan de eigenaar van een monument als tegemoetkoming in de kosten voor subsidiabele werkzaamheden aan het monument.

In het tweede lid wordt de link gelegd met de geldende Erfgoedverordening van de gemeente Nieuwkoop. Dit is noodzakelijk om dat in de Erfgoedverordening de juridische basis ligt voor de bescherming van gemeentelijke monumenten.

Het derde lid bepaalt dat het college verplicht advies aan de Erfgoedcommissie dient te vragen alvorens een besluit wordt genomen over het toekennen of weigeren van een subsidie. De reden is dat de commissie als deskundig adviseur moet worden geacht over expertise te beschikken die niet bij het college zelf aanwezig is.

Artikel 4. Uitsluitingen

Dit artikel omvat weigeringsgronden voor het verlenen van subsidie, aanvullend op de weigeringsgronden die al zijn opgenomen in de Awb en de ASV.

Weigeringsgrond d. voorkomt dat subsidie wordt aangevraagd met terugwerkende kracht, of dat subsidie wordt aangevraagd voor werkzaamheden die al zijn begonnen en mogelijk op kwalitatief mindere wijze uitgevoerd worden, doordat er geen advies van Monumentenwacht of Erfgoedcommissie is gevolgd of is afgewacht.

In gevallen waarin een omgevingsvergunning is afgegeven, inclusief advies van de Erfgoedcommissie, en waarbij voldoende vertrouwen is in het goed kwalitatief uitvoeren van de werkzaamheden, mogen de werkzaamheden al aanvangen voordat positief advies over de subsidie is uitgebracht. De subsidieaanvraag moet in dat geval al wel zijn ingediend.

Artikel 5. Subsidie voor restauratie

In dit artikel is geregeld hoe vaak en tot welke bedragen restauratiesubsidies kunnen worden verleend. De maximum bedragen zijn overgenomen uit de vorige verordening, omdat ze als reële tegemoetkoming worden beschouwd in de vaak hoge kosten van restauratie van een monument. Toegevoegd is de mogelijkheid om het (maximale) bedrag aan restauratiesubsidie in drie keer aan te vragen, omdat het in de praktijk regelmatig voorkomt dat monumenteigenaren restauratiewerkzaamheden over een langere termijn willen uitvoeren.

Voor de uitvoering van lid 4 kan de Erfgoedcommissie de handleiding bij deze subsidieregeling (bijlage 2) gebruiken.

Artikel 6. Subsidie voor onderhoud

In dit artikel is geregeld hoe vaak en tot welke bedragen onderhoudssubsidies kunnen worden verleend. De maximum bedragen zijn overgenomen uit de vorige verordening, omdat ze als reële tegemoetkoming worden beschouwd in de kosten van onderhoud van een monument.

Voor de uitvoering van lid 4 kan de Erfgoedcommissie de handleiding bij deze Subsidieregeling gebruiken, zie bijlage 2.

Artikel 7. Aanvraagprocedure

Aanvullend op de ASV wordt in dit artikel de aanvraagprocedure beschreven en de eisen waaraan de aanvraag moet voldoen. De eisen die opgenomen zijn in lid 3 en 4, een inspectierapport van Monumentenwacht en een restauratie- en onderhoudsplan, zijn in deze toelichting nader toegelicht bij: Inhoudelijke wijzigingen.

Met betrekking tot lid 5 dient vermeld te worden dat de termijnen voor advies en subsidiebesluit zoals beschreven in artikel 8 pas ingaan als de aanvraag volledig is. Dit wil zeggen: aangevuld met de ontbrekende gegevens.

Ter verduidelijking van lid 6: De gemeente betaalt de kosten van inspectie door Monumentenwacht. De stichting Monumentenwacht is een onafhankelijke organisatie en werkt uitsluitend voor monumenteigenaren. Bij start van de aanvraagprocedure moet de monumenteigenaar Monumentenwacht zo snel als mogelijk inzetten voor de inspectie, zodat de aanvrager op de kortst mogelijke termijn de stukken die nodig zijn voor de subsidieaanvraag compleet kan maken. De kosten die deze inspectie met zich meebrengen worden niet in mindering gebracht op het maximaal beschikbare subsidiebedrag van € 20.000,- voor restauratie. De Stichting Monumentenwacht factureert de kosten direct aan de gemeente.

Uitsluitend het eerste inspectierapport wordt door de gemeente vergoed. Monumenteigenaren zijn vrij om hierna zelf nog een abonnement te nemen op Monumentenwacht. In dat geval krijgen zij om de paar jaar bezoek van Monumentenwacht en worden de adviezen in het rapport steeds bijgesteld. Dit kan handig zijn als men gebruik maakt van de mogelijkheid om restauratiesubsidie in fasen aan te vragen. Een inspectierapport dat wordt ingediend bij een subsidieaanvraag mag nooit ouder zijn dan twee jaar.

Artikel 8. Beschikkingsprocedure

Aanvullend op de ASV wordt in dit artikel de procedure beschreven als de subsidieaanvraag in behandeling is genomen en de termijnen waarbinnen de Erfgoedcommissie adviseert en het college beslist op de subsidieaanvraag.

De termijn voor het uitbrengen van advies door de commissie is vastgesteld op 8 weken, evenals de termijn voor het nemen van een besluit door het college. Zo wordt verzekerd dat er een zorgvuldige afweging kan worden gemaakt met betrekking tot het behoud van de monumentale

waarden van het pand of object en de subsidiabele kosten.

Artikel 9. De subsidievaststelling

Deze bepaling is afwijkend van de ASV, die alleen verantwoording vraagt voor subsidiebedragen die hoger zijn dan € 5.000. Deze bepaling vindt wel zijn grond in de Algemene Wet Bestuursrecht. Er is afgeweken van de ASV omdat het college in de gelegenheid moet zijn om te controleren of onderhouds- en restauratiewerkzaamheden goed zijn uitgevoerd en de monumentale waarden van het pand of object zijn behouden.

Belangrijk uitgangspunt is dat de subsidieontvanger zelf de actie onderneemt om de subsidie vast te laten stellen door het college. Hij weet immers zelf het beste wanneer de werkzaamheden zijn afgerond. Het college dient vervolgens te controleren of de werkzaamheden conform de subsidieverlening zijn uitgevoerd. Om de subsidie te verkrijgen is tenslotte vereist dat de ontvanger via het indienen van betalingsbewijzen aantoont dat de subsidiabele kosten werkelijk zijn gemaakt.

Artikel 10. Uitbetaling van de subsidie

Het is onder bepaalde voorwaarden mogelijk dat er voorschotten op de subsidie worden uitbetaald. Dit is maatwerk en de redenen daarvoor zullen van geval tot geval verschillen. Zo wordt de ontvanger gestimuleerd om de werkzaamheden voorspoedig uit te voeren. Bovendien wordt zo voorkomen dat de ontvanger een groot bedrag voor lange tijd zelf moet "voor schieten", alvorens hij de subsidie krijgt uitbetaald.

Artikel 11. Voorwaarden voor subsidieverlening

Deze bepaling regelt de voorwaarden waaronder subsidie wordt verleend. Van het bepaalde onder a en b kan het college afwijken, mits de subsidieontvanger vóór het verstrijken van de termijn onder opgaaf van redenen aangeeft waarom de termijn niet is gehaald.

Artikel 12. Subsidiabele kosten

Lid 1 verwijst naar bijlage 2 van deze Subsidieregeling: "Handleiding subsidiabele kosten". Deze handleiding biedt een handvat voor de uitvoering. De basis voor de handleiding is de leidraad subsidiabele instandhoudingskosten van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Ieder monument is anders en noodzakelijke werkzaamheden op het gebied van onderhoud en restauratie zijn ook steeds weer anders. Het is dus mogelijk dat de handleiding hierin niet voldoende voorziet. In lid 2 is geregeld dat in dat geval de Erfgoedcommissie uitsluitend geeft.

Tot slot is er de mogelijkheid dat er kosten van voorzieningen moeten worden gemaakt die niet zijn opgenomen in de handleiding. Als de instandhouding van het monument hierdoor wordt bedreigd, kan het college besluiten om alsnog subsidie toe te kennen. Dit kan op grond van de hardheidsclausule van de ASV. Ook hier volgt het college het advies van de Erfgoedcommissie.

Artikel 13. Calamiteiten

Een uitkering van een verzekering of een andere vergoeding bij calamiteiten, zoals brand- en stormschade, is altijd preferent boven een gemeentelijke subsidie.

Slotbepalingen

In artikel 14. en 15. wordt het overgangsrecht en de inwerkingtreding van deze Subsidieregeling geregeld. De oude subsidieregeling was vastgelegd in een op zichzelf staande verordening (de "Subsidieverordening Monumentenzorg 2010 gemeente Nieuwkoop") en wordt dan ook bij raadsbesluit ingetrokken.